

Aleksandra Kumala, *Różowe trójkąty. Kulturowe reprezentacje traumy*

Celem pracy jest analiza wybranych tekstów kultury poświęconych różowym trójkątom (mężczyznom prześladowanym przez wzgląd na ich homoseksualizm lub z uwagi na jego podejrzenie), należącym do grona „zapomnianych ofiar nazizmu”. Autorka zakłada, że niebagatelną rolę odgrywa tu kontekst historyczny – zarówno niemiecki (penalizujący relacje homoseksualne paragraf 175 i jego egzekwowanie, zinstytucjonalizowana homofobia powojenna), jak i polski (sytuacja przed wybuchem wojny, akcja „Hiacynt” i jej dalekosiężne konsekwencje), dlatego przybliża je oba w początkowej części pracy. Ramę metodologiczną, mającą pomóc w uchwyceniu złożoności omawianych dzieł – książek *Mężczyźni z różowym trójkątem* Heinza Hegera i *Cholernie mocna miłość. Prawdziwa historia Williego G. i Stefana K. Lutza van Dijka* oraz dokumentu *Paragraf 175* w reżyserii Roba Eppsteina i Jeffreya Friedmana, i filmu fabularnego *Piętno*, na podstawie sztuki Martina Shermana, w reżyserii Seana Mathiasa – oraz ich ukontekstowaniu, stanowi triada trauma-pamięć-kultura. Podobną funkcję spełniają następujące pojęcia: katastrofy wstecznej (Przemysław Czapliński), godności, seksualności, dumy, wstydu i profanacji (Giorgio Agamben). W toku prowadzenia wywodu autorka zwraca uwagę na (i możliwie najszczegółowiej prezentuje) następujące zjawiska: postępujący proces tabuizacji tematu, marginalny status homoseksualnych ofiar, brak świadectw, przyjęte konwencje gatunkowe oraz recepcję istniejących dzieł i źródła wywoływanych przez nie kontrowersji. W efekcie możliwe staje się mówienie o specyficze doświadczenia różowych trójkątów, wskazanie podobieństw i różnic pomiędzy nimi a innymi grupami prześladowanych, oraz zrozumienie, dlaczego należy przestać odmawiać im miejsca w gronie „dobrego towarzystwa ofiar”.